

Bedriftsnavn: Sørlandet sykehus HF

Hva er CPAP/BiPAP?

CPAP (Continuous Positive Airway Pressure) er en maskin som bedrer pusten. Maskinen blåser luft med høyt trykk ned i luftveiene.

BiPAP (Bilevel Positive Airways Pressure) er en maskin som gir forskjellig lufttrykk på innpust og utpust.

Maskinen består av flere deler.

- **maskinen** lager og kontrollerer trykket
- **maske** som settes over nesen eller over både nese og munn
- **fukter** som fukter og varmer opp lufta
- **slange** som fører lufta fra maskinen til masken/barnet

- Det er vanlig at barnet tar av seg masken i løpet av natten den første tiden. Det kan være lurt å sjekke barnet i løpet av natten og sette masken på igjen. Barnet vil da skjønne at hvis det tar av masken, vil den komme på igjen. Forhåpentligvis vil dette kun være et problem de første ukene.
- La barnet vite hvor mange minutter det er igjen før leggetid/rutiner og la leggerutinene være enkle. For eksempel skifte til pysjamas, pusse tenner, lese bok og sette på masken.
- En ide er å bruke et belønningssystem i starten, f. eks en klistermerkekalender
- Svar på barnets spørsmål, repetisjon er en måte å lære på.
- La barnet få ta del i behandlingen. Gi det valgmulighet som "Vil du starte maskinen, eller skal mamma eller pappa gjøre det?" "Vil du ta på masken før eller etter vi leser bok?" Ikke gi barnet urealistiske valg som "Vil du ha på masken eller ikke?"
- Noen barn kan ha nytte av å få på masken etter de har sovnet.

Hvordan vil barnet reagere?

Det kan være vanskelig å få barnet til å godta masken og CPAPen/BiPAPen. Det er derfor viktig å være innstilt på en tilvenningsperiode. Barnet kan lære seg å ha på masken mens det leser bok, ser på TV eller leker med leker. Det kan være lurt å la barnet venne seg til masken først, og deretter prøve med CPAP/BiPAP. Noen barn godtar maske og CPAP/BiPAP med en gang, mens andre kan bruke flere uker på tilvenningen.

Det er viktig at dere som foreldre er klar over at det kan være vanskelig å venne barnet til masken. Det er normalt at barnet motsetter seg CPAP'en/BiPAP'en ved å bli sinte eller gråter. Det er viktig at foreldrene da er konsekvente og ikke lar barnet få viljen sin. Det er viktig at dere ikke gir opp.

Uten deres innsats er det vanskelig å få dette til!

Nyttige tips:

1. La barnet holde og leke med masken
2. Ta masken på en bamse eller ei dukke. Prat om yrker som bruker maske (brannmenn, pilot)
3. La barnet hjelpe til når masken settes på
4. La barnet ha på masken i 2 minutter for så å gradvis øke til lengre perioder uten at slangen er koblet til maskinen. Dette kan gjerne gjøres mens barnet ser på tv, leser bok eller leker
5. La barnet leke med slangen mens maskinen er skrudd på. Lek det er en hårføner eller blås luft i ansiktet
6. Når barnet godtar å bruke masken i 30 minutter uten maskin, repeter steg 4 og 5 mens maskinen er i gang. Gjør dette til barnet godtar å bruke masken med maskinen på.

Ressursgruppe for barn med respirasjonsstøtte

respirasjonsstøtte

Sørlandet sykehus HF Kristiansand
Januar 2013

Hva gjøres?

Det vil gjøres en utredning av barnet hvor det vil bli tatt ulike undersøkelser. Det skal gjennomføres samtaler med lege og sykepleier, og barnet skal få tilpasset maske. Det finnes flere typer. Du kan lese mer om alle undersøkelsene i en egen brosjyre.

Ved innleggelse til masketilpasning vil dere få undervisning om behandlingen og opplæring på utstyret. Det vil bli utlevert en egen perm med informasjon om barnets utstyr og behandling. Denne skal tas med ved evt. sykehusinnleggelse, legeundersøkelser, Habu eller avlastningstilbud.

Oppstarten gjennomføres på forskjellige måter. De fleste barna er inneliggende 1-2 netter. Det blir søkt om opplæringspenger for som fungerer som en sykemelding. Dette får du når du kommer på sykehuset.

Ressursgruppe for barn med

Sørlandet sykehus HF Kristiansand
Januar 2013